

RUDOLF **TIBENSKÝ**
KANDIDÁT
DIPLOMACIE

Vydavateľstvo
Spolku slovenských spisovateľov

Edícia Próza

RUDOLFTIBENSKÝ KANDIDÁT DIPLOMACIE

*Venované pamiatke Vladimíra Krivoša
(1865 – 1942)*

Vydavateľstvo
Spolku slovenských spisovateľov

Copyright © Rudolf Tibenský 2006
Prologue © Roman Michelko 2006
Cover design © Anna Chovanová 2006
© Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov,
spol. s r. o., Bratislava
e-mail: vsas@stonline.sk
<http://www.vsas.sk>

Realizované s finančnou podporou
Ministerstva kultúry Slovenskej republiky

VYDAVATEĽSTVO
SPOLKU SLOVENSKÝCH SPISOVATEĽOV
spol. s r. o.

Rudolf Tibenský: Kandidát diplomacie
Predslov napísal Roman Michelko
Zodpovedná redaktorka Mária Hulmanová
Obálku s použitím fotografie Vladimíra Krivoša
graficky spracovala Anna Chovanová
Sadzba Anna Chovanová
Tlač Kysucká tlačiareň – Milan Vakula
Prvé vydanie
Printed in Slovakia

ISBN 80-8061-2560

Na úvod

Kandidát diplomacie je beletrizovaný fragment zo života Vladimíra Krivoša (1865 – 1942), jedného z najtalentovanejších Slovákov, ktorí pre svoje schopnosti museli hľadať uplatnenie mimo svojej domoviny. Autor tohto dielka – Rudolf Tibenský – je autorom jednej z najviac cenených monografií, populárnej vedeckej monografie o veľkom mysliteľovi Vladimírovi Krivošovi (V palácoch a vo vyhnanstvách – Mladé letá 1991). V nej načrtol neskutočne pôsobivý životný osud nevšedne talentovaného polyglota (ovládal 26 jazykov aktívne a ďalších 15 pasívne), zakladateľa ruskej stenografie, zakladateľa a prvého riaditeľa Štátnej stenografickej kancelárie v Petrohrade, diplomata, meteorológa, prekladateľa, spisovateľa a dramatika, jedného z najvýznamnejších tolstojovcov. Výpočet jeho znalostí a schopností z neho robia renesančnú osobnosť, ktorá v malých a neslobodných pomeroch Rakúsko-Uhorska (predovšetkým po rakúsko-maďarskom vyrovnaní v roku 1867, keď sa Uhorsko stalo vskutku žalárom národov) nebola schopná naplniť svoje možnosti. Preto po neús-

pešnom štúdiu na viedenskej Cisárskej a kráľovskej orientalistickej akadémii (kde bol jediným nešľachtickým študentom a ktorú musel pre proslovenské postoje opustiť) našiel priestor na napĺňanie svojich túžob a schopností na Petrohradskej univerzite štúdiom východných jazykov. Súbežne tam študuje aj právo a štatistiku, vedomosti také prepotrebné pre budúcu diplomatickú službu. Štúdium zvláda bez problémov, dokonca po náhlom úmrtí jedného z profesorov preberá – hoci sám ešte študent – lektorát taliančiny, keďže je na konkurze najlepší z kandidátov. Tak vznikol veľmi paradoxný stav, keď študent zároveň prednáša svojim kolegom. A práve v tomto bode jeho životnej púte nachádzame Vladimíra Krivoša v novele Kandidát diplomacie. Autor Rudolf Tibenský popustil uzdu autorskej licencie a na ploche krátkej novielky rozohráva pútavý príbeh, v ktorom mladý kandidát diplomacie prežíva v letnom sídle kniežata Manvelova v Novoselkách citové splnutie k jeho dcére Nastenke. Nie je podstatné, či epizóda letného pobytu má podklad v historických prameňoch, alebo je to len čistá autorská fikcia. Podstatné je, že tu autor naplno a plasticky vykreslil všetky vlastnosti a schopnosti mladého talentovaného študenta, ktorého čakal veľmi pestrý život naplnený ťažkou prácou, ovenčený uznaním a poctami. Kandidáta

diplomacie treba v tomto kontexte vnímať predovšetkým ako poctu nášmu slávnemu, i keď dnes už takmer zabudnutému krajanovi, ktorý svoj národ preslávil nevšedným talentom a pracovitosťou. Vydanie knihy o Vladimírovi Krivošovi Kandidát diplomacie je teda len oneskorená splátka dlhu, ktorú k tejto osobnosti naša spoločnosť má.

Roman Michelko

